

MŮJ DŮM, MŮJ BETON – ČÁST 4

I v letošním roce budeme věnovat prostor nepravidelnému seriálu Můj dům, můj beton, v kterém zveřejňujeme informace o zajímavých betonových stavbách hrazených ze soukromých prostředků a sloužících většinou potřebám jednotlivců, nejčastěji rodině. Svým umístěním ve veřejném prostoru se podílejí na jeho utváření a mohou být inspirací nejen pro své nejbližší okolí.

Titulek tohoto dílu bychom mohli bez nadsázky pojmenovat Má kaple, můj beton, neboť jsme s ohledem na celkové zaměření čísla vybrali na první pohled skromnou, avšak přesto majestátní rodinnou kapli sv. Máří Magdalény postavenou v sousedním Rakousku.

Vaše redakce

KAPLE SV. MÁŘI MAGDALÉNY

Rodinnou kapli sv. Máří Magdalény z bílého samozhutnitelného betonu navrženou architektem Gerhardem Sacherem lze neskromně nazvat sochařským dílem. Profesionálové ze všech oblastí, kteří se tohoto projektu zúčastnili, prokázali velké porozumění architektuře schopné vytvořit výjimečný a nadčasový prostor, v němž se odehrávají rodinné obřady a slavnosti a který zároveň poskytuje unikátní místo pro klid a rozjímání.

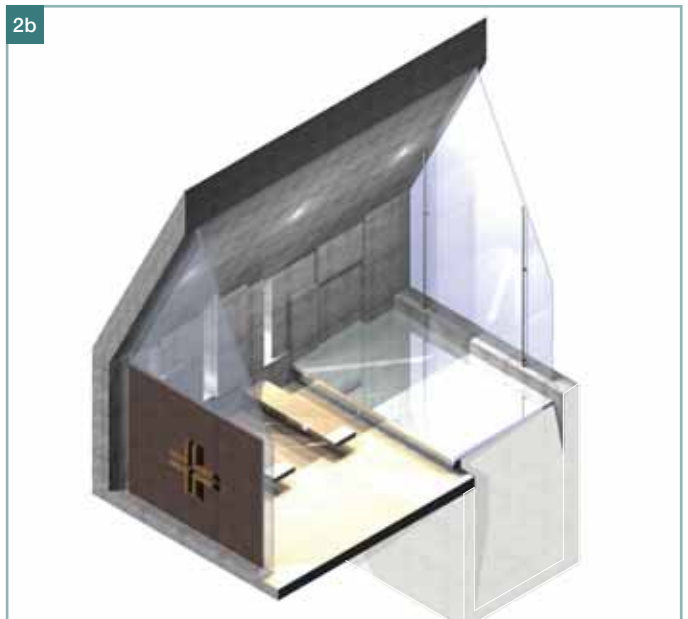
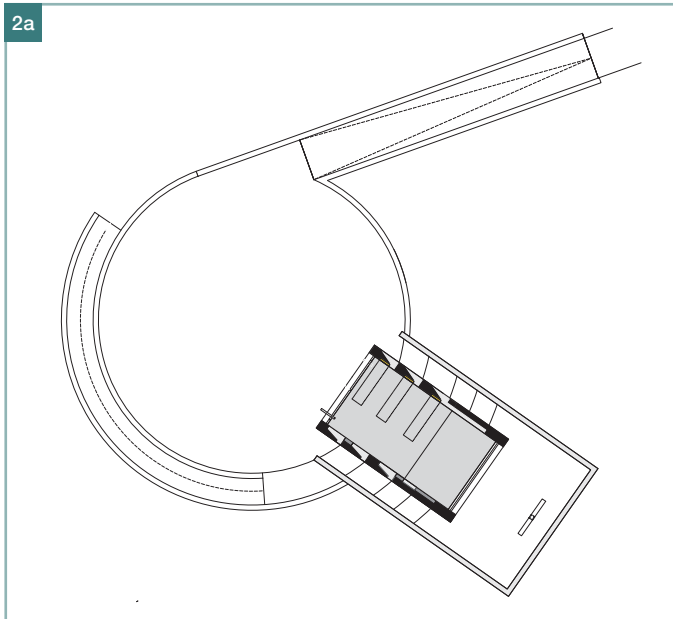
Umístění v krajině

Kolemjdoucí nemůže minout tento moderní, ve své jednoduchosti expresivní architektonický počín, aniž by jím nebyl osloven, neboť stojí jako vztyčený prst v mírně pahorkaté krajině uprostřed mladého vinohradu ve spolkové zemi Korutany na jihu Rakouska. Subtilní konstrukce a bílé zbarvení betonu přitom kapli harmonicky včleňuje do úrodné planiny s bohatou kulturní tradicí v okolí rakouského města Zoll-

feld. Na jihovýchodě je na dohled hora Magdalensberg s poutním kostelem Wallfahrtskirche z poloviny 15. století (původní kostel zde stál již v polovině 8. století) a na severu se na 160 m vysoké vápencové skále již přes tisíc let tyčí monumentální pevnost Hochosterwitz.

Obr. 1 Kaple sv. Máří Magdalény v krajině

Obr. 2 a) Půdorys kaple a souvisejícího prostoru, b) axonometrie

3a

3b

Obr. 3a až d Výstavba vč. čerpání čerstvého betonu a finálních úprav

Obr. 4a,b Autorem bronzového kříže a vstupních vrat je český umělec Jaromír Gargulák

Obr. 5a,b Umělé osvětlení interiéru kaple v noci plně prochází východní stranou směrem ke kříži a na bocích tlumeně prostupuje vitrážemi

Obr. 6a,b,c Strohý, avšak působivý efekt je výsledkem promyšleného návrhu a kvalitně odvedené práce při výstavbě

3c

3d

4a

Architektonické řešení

Po mírně svažité přístupové cestě se návštěvník dostane na kulatou, šterkovou plochu, z které se vstupuje do stavby z bílého betonu a skla – tyto materiály zde vytvářejí klasickou kapli v moderním pojetí. Základem je dokonale a hladce upravený bílý beton, který se hlavní měrou podílí na utváření svébytného uměleckého a estetického architektonického

výrazu kaple, u které lze přitom díky proměnlivým světelným a klimatickým podmínkám vnímat rozličnou barevnost betonu od zářící a lesklé bílé přes nespočet subjektivních textur a odstínů až k studené matné modři při sítání.

Hřeben sedlové střechy má výšku 7,78 m. V bočních stěnách se nacházejí příčné štěrby, tři na severu a tři na jihu, navržené a umístěné s ohledem na

průběh slunečních paprsků během dne tak, aby světlo při rozběsku či stmívání rafinovaně a působivě prostupovalo vitrážemi provedenými korutanským umělcem Karl-Heinzem Simonitschem. Tyto vitráže jsou vyrobeny z barevného vrstveného skla a představují šest dní tvoření světa. Poslední, sedmý den geneze reprezentuje čelní, celoprosklená stěna na východní straně s výhle-

6a

6b

6c

dem na bronzový kříž zhotovený českým umělcem Jaromírem Gargulákem, který je také autorem ručně vyrobených masivních bronzových dvoukřídlých vrat u vchodu do kaple, jež se dají velkoryse otevřít, tak aby poskytla výhled i pro ty, kteří stojí na prostornější ploše před kaplí.

Masivní bílé stěny na jednu stranu izolují interiér od hojných kulturních konotací okolí a vytvářejí světlé místo vyzařující klid a čistotu a vybízející k zamyšlení. Na druhou stranu se však člověku sedícímu uvnitř nabízí přes celoprosklenou stě-

a na jeho stranách jsou umístěny výklenky – na pravé straně je jeden se sochou Marie Magdalény, patronky kaple, a na levé straně je dvanáct výklenků pro uložení uren rodinných příslušníků. Mezi barevnými okny nalevo jsou pro pohodlí příchozích do betonových stěn ještě nenápadně vsazeny sklápěcí lavice z dubového dřeva.

Kaple a světlo

Kaple by měla uchránit vnitřní prostor od rušného světa kolem, tak aby v ní mohl být dosažen klid a pokoj, a proto

la pronikajícího dovnitř, zatímco barevné vitráže na bočních stěnách zaplavují interiér rozmanitými barevnými obrazy.

V případě potřeby je umělé osvětlení prostoru zajištěno světly visícími z hřebene střechy v podobě válců a bodovým osvětlením výklenků v prostoru presbytáře, takže za úsvitu a v noci vychází do blízkého okolí rozptýlené světlo naopak z kaple ven. Působivé je pak plné osvětlení kříže, který se tím stává součástí interiéru.

Připravila Barbora Sedlářová

4b

5a

5b

nu pohled na temný bronzový kříž (který je mimo hlavní prostor kaple) s horou Magdalensberg v pozadí, čímž je vytvořeno duchovní spojení s vnější, východní stranou. Interiér je záměrně jednoduchý a proměnlivý zároveň. Utvářejícím prvkem prostoru je také podlaha tvořená krémově béžovými dlaždicemi z travertinu. Presbytář (kněžiště) je jednoduše naznačen pouze vyvýšenou podlahou

mají jejich stěny ve většině případů pouze několik otvorů. Avšak kaple umístěné ve volné přírodě mohou být otevřeny okolnímu prostoru mnohem více, právě tak aby klid přírody byl jejich součástí. V případě kaple sv. Máří Magdalény u Zollfeldu zajišťuje transparentní zasklení čelní stěny na východě (sklo o tloušťce 12 mm s rozměry 6,2 × 1,65 m) dostatečné množství přirozeného svět-

Architektonický návrh	Gerhard Sacher – Sacher.Lociciero, Architectes (Graz/Paris)
Dokončení stavby	2014
Projekt	Pittino ZT-GmbH (Graz)
Dodavatel stavby	Petautschnig Bau GmbH (Murau), Knafel&Co St.Veit a.d.Glan

Photographs: 1, 4, 6 – Paul Ott; 3 – Gerhard Sacher, 5 – C. Brandstätter

Acknowledgement: Sacher Lociciero Architectes

FIBRE CONCRETE 2017

FRC, TRC, UHPC

13.–16. září 2017 v Praze

Zaslání příspěvku do 15. března 2017

9. mezinárodní konference zaměřená na vláknobetony (FRC), textilní betony (TRC) a ultravysokohodnotné betony (UHPC)

- materiálové charakteristiky
- dlouhodobé chování a trvanlivost
- aspekty udržitelného stavebnictví
- odpadní materiály pro výrobu betonu
- aplikace
- pokročilé návrhové metody

concrete.fsv.cvut.cz/fc2017 | fc2017@fsv.cvut.cz

